

MEGOLDÁS- I. FORDULÓ

Elérhető pontszám: 70 pont

1. Tudósok (8p)

Richard Evelyn Byrd

Adolf Erik Nordenskiöld

Francis Drake

2. (14p) (2)

Orinoco, Amazonas, Léna, Mississippi, Duna, Irtis, Mekong, Gangesz, Jenyiszej, Amur, Jangce, Volga, Columbia, Ob, Bajkál

Az utolsó egy tó, a többi folyó.

3. Nagykanizsa (5p)(6p)(4p)

Balmazújváros

Százhalombatta

Sárospatak

Johannesburg

d.sz. 26° 12' k. h. 28° 2' Afrika, Dél-afrikai Köztársaság

4. déli – északi, száraz kontinentális – óceáni, ingadozó – egyenletes, keleti – nyugati. (9p)

5. (4p)

ősidő	Brazil-tábla
óidő	Appalache – hegység
harmadidőszak	Andok
negyedidőszak	Londoni – medence

6. Címletek: 5, 10, 20, 50 és 100 tugrik. Hátoldal: Jellemzően **vágtázó ménest** (lovakat), 1 tugrik előlapján egy **oroszlán látható**.

Dzsingisz kán (Chinggis Khaan): A Mongol Birodalom alapítója a nagyobb címleteken szerepel, konkrétan az 500, 1000, 5000, 10 000 és 20 000 tugrikos bankjegyek előlapján. (4p)

7. A **Ha Long-öböl Észak-Vietnámban** található egy **120 km hosszú** partszakasz mentén és neve szó szerint azt jelenti: **Leszálló Sárkány öble**. Az öbölben ezernyi sziget található, mindegyiket sűrű növényzet borítja, csodás panoráma nyílik a mészkősziklákra. Több sziget üreges, barlangok találhatók rajta, míg más szigeteken tavak, “lebegő” halászfalvak is vannak. (9p)

8. „Ez a vidék egykoron egy ősi tórendszer része volt, egy hegyekkel körülölelt medence, tele vízzel. Évmilliókon keresztül a folyók üledékeket szállítottak ide, és rakták le a nagy tavak rendszerébe.

20 millió évvel ezelőtt jelentős tektonikus mozgások kezdődtek, és a Colorado-fennsík több mint **3000 méterrel** megemelkedett. A tavak kiszáradtak, és a korábban lerakódott üledékkeverékek iszapos mészkővé váltak.

Az elkövetkező évmilliók során a csapadékvíz és a fagy eróziós munkája kezdte el létrehozni a hoodoo-kat a keskeny falú sziklákból. Nyári napokon a hőmérő higanyszála akár **40 Celsius**-fokig is kúszhat, míg télen gyakran borítja hó tündérország hoodoo-it.

Évente több mint **200 fagyás-olvasási ciklust** észlelnek. Télen az olvadó hó víz formájában beszivárog a repedésekbe, majd éjszaka megfagy, tágul és fokozatosan növeli a repedéseket. Először lyukak, úgynevezett ablakok jönnek létre, de az erózió folyamatos, és az ablakok mérete egyre nagyobb lesz, végül a tetejük beomlik, majd önálló oszlopok maradnak a helyükön.” (4p) Amerika (1p)